

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż I. L. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od dnia 25 marca 2019 r. oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 kwietnia 2019 r.

W uzasadnieniu swego stanowiska, organ rentowy podniósł, iż z informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że I. L. (1) zgłosiła wykonywanie działalności gospodarczej od 6 lutego 2017 r. , w zakresie pozostała działalność w płaszczyźnie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Z dokumentów, zewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS, wynika, że, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, ww. zgłosiła się, jako płatnik, składek oraz zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych : emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 25 marca 2019 r., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Dokument zgłoszeniowy przekazany został od 1 kwietnia 2019 r.

Od 26 marca 2018 r. do 24 marca 2019 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej I. L. podlegała wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z uwagi, na podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zasiłku macierzyńskiego, zaś po ustaniu zasiłku macierzyńskiego długotrwale korzystała ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Z ustaleń Oddziału wynika, że od 4 kwietnia 2019 r. do 2 czerwca 2019 r. I. L. (1) miała wypłacony zasiłek opiekuńczy, od 3 czerwca 2019 r. do 1 grudnia 2019 r. zasiłek chorobowy, od 14 stycznia 2020 r. do 10 lutego 2020 r. zasiłek opiekuńczy. Natomiast, w okresie od 25 lutego 2020 r. do 13 marca 2020 r. , ubezpieczona wystąpiła o wypłatę zasiłku opiekuńczego.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej wnioskodawczyni nie zgłaszała pracowników ani zleceniobiorców.

W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powziął wątpliwości co do faktycznego prowadzenia przez ubezpieczoną działalności gospodarczej po ustaniu zasiłku macierzyńskiego tj. od 25 marca 2019 r. i przeprowadził postępowanie wyjaśniające. O fakcie tym Oddział poinformował pełnomocnika wnioskodawczyni R. P. pismem z 4 marca 2020 r., jak również o przysługującym prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto Oddział zwrócił się z prośbą o złożenie wyjaśnień i dokumentów na okoliczność prowadzenia działalności gospodarczej od 25 marca 2019 r. Pismem z 9 kwietnia 2020 r. poinformował o zakończonym postępowaniu administracyjnym.

W odpowiedzi na zawiadomienie na okoliczność prowadzonej przez ubezpieczoną działalności podczas postępowania wyjaśniającego nie zostały przekazane żadne wyjaśnienia oraz dokumenty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Organ podkreślił, że pomimo formalnego figurowania w ewidencji działalności gospodarczej ubezpieczona nie przedłożyła żadnych dokumentów, które potwierdzałyby, że faktycznie wykonywała jakiegokolwiek czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej od 25 marca 2019 r. tymczasem działalność gospodarcza w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 3 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292) nie może mieć charakteru przypadkowego i okazjonalnego. Dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest zatem łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności

gospodarczej. Nie uznaje się za działalność gospodarczą działalności okresowej i sporadycznej. Za przedsiębiorcę można uznać osobę, która wykonuje czynności powtarzalne, tworzące pewną całość, a nie tylko pojedyncze czynności.

W ocenie Oddziału od 25 marca 2019 r. I. L. (1) faktycznie nie wykonuje działalności gospodarczej, a rozliczanie składek z tego tytułu miało na celu jedynie uzyskanie ochrony ubezpieczeniowej i świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby. W ocenie Oddziału prowadzenie działalności gospodarczej w wyżej opisanych okolicznościach (brak dowodów wykonywania działalności) świadczą o chęci świadomego osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu. Tymczasem zgodnie z art. 58 § 2 ustawy z dnia 23.04.1964r. Kodeks cywilny (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 459) nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

/decyzja k. 16 -117 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 28.05.2020 r. wniosła I. L. (1) domagając się jej zmiany i uznania iż podlega ubezpieczeniom społecznym od 25.03.2019 r. i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1.04.2019 r. W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła iż działalność gospodarcza tj praca w charakterze asystentki stomatologicznej faktycznie była przez nią wykonywana natomiast to że po okresie urlopu macierzyńskiego była zmuszona skorzystać ze zwolnień lekarskich z uwagi na chorobę dziecka i swoją tego faktu nie przekreśla. Natomiast powrót do pracy ostatecznie okazał się niemożliwy z uwagi na zamknięcie klinik stomatologicznych w związku z (...)19. Odwołująca podniosła iż ZUS wypłacał jej zasiłki bez żadnych zastrzeżeń i nigdy nie kontrolował prawidłowości z ich korzystania. Wobec tego zaskarżona decyzja jest bezprzedmiotowa. Skarżąca dodała iż w związku z zaistniałą sytuacją musiała zawiesić wykonywanie działalności bowiem jako nieubezpieczona wg US nie może wykonywać działalności zarobkowej.

/odwołanie – k. 3 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 29.06. 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k.9-10/

Na rozprawie w dniu 7 września 2020 r, poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe, nadto pełnomocnik organu rentowego wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 7 września 2020 00:02:36 – 00:05:48 i 00:07:05 – 00:07:25 r. /

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni I. L. (1) z zawodu jest asystentem stomatologicznym. Ukończyła policealne studium zawodowe – higienistek stomatologicznych. Ma maturę, nadto ukończyła filologię Germańską.

/ bezsporne/

Wnioskodawczyni zarejestrowała prowadzoną działalność w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej w dniu 6 lutego 2017 r. Jej przedmiotem jest pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana.

/ wydruk z (...) k. 4-5 akt ZUS

Wnioskodawczyni świadczyła usługi asystenckie przy zabiegach stomatologicznych na podstawie umowy podpisanej z gabinetem stomatologicznym. Prowadzona przez nią działalność nie wymagała zakupu specjalistycznego sprzętu czy narzędzi całe wyposażenie zapewniały gabinety stomatologiczne.

/pismo wnioskodawczynie z wyjaśnieniami k. 13 akt ZUS/

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej wnioskodawczynie nie zgłaszała pracowników ani zleceniobiorców. Wykonywana przez nią działalność ma charakter jednoosobowy

/ bezsporne, oświadczenie. 16/

Wnioskodawczynie została zgłoszona jako płatnik składek oraz dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych od 25.03.2019 r. i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1.04.2019 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

/ bezsporne/

Składki na ubezpieczenia społeczne (w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe) wnioskodawczynie zadeklarowała od podstawy stanowiącej zadeklarowaną kwotę nie niższą niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

/ bezsporne/

Dokument zgłoszeniowy przekazany został od 1 kwietnia 2019 r.

/ bezsporne/

Od 26 marca 2018 r. do 24 marca 2019 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej I. L. podlegała wyłącznie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z uwagi, na podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu zasiłku macierzyńskiego.

/bezsportne/

Po ustaniu zasiłku macierzyńskiego wnioskodawczynie długotrwale korzystała ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Od 4 kwietnia 2019 r. do 2 czerwca 2019 r. I. L. (1) miała wypłacony zasiłek opiekuńczy, od 3 czerwca 2019 r. do 1 grudnia 2019 r. zasiłek chorobowy, od 14 stycznia 2020 r. do 10 lutego 2020 r. zasiłek opiekuńczy. Natomiast w okresie od 25 lutego 2020 r. do 13 marca 2020 r. ubezpieczona ponownie wystąpiła o wypłatę zasiłku opiekuńczego.

/ bezsporne/

Wnioskodawczynie przebywała na zwolnieniach lekarskich z uwagi na kłopoty zdrowotne urodzonego w (...) r. syna i operację żyłaków która przeszła jesienią 2019 r.

/pismo wnioskodawczynie z wyjaśnieniami k. 13 akt ZUS/

ZUS wypłacał wnioskodawczynie zasiłki chorobowe i opiekuńcze bez żadnych zastrzeżeń.

/ bezsporne/

Od marca 2019 r. także z uwagi na stan epidemii wnioskodawczynie przebywała w domu.

/bezsportne/

Z dniem 25.05.2020 r. działalność gospodarcza wnioskodawczynie została zawieszona.

/ wypis z (...) k. 15/

Z tytułu prowadzonej przez siebie działalności wnioskodawczynie osiągała następujące dochody:

- w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. 29454,78 zł,
- w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. stratę -1200,00 zł,
- w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. stratę -1150,00 zł
- w okresie od stycznia do kwietnia 2020 stratę – 200,00 zł

/podsumowania księgi przychodów i rozchodów oraz rozliczenie dochodu z remanentem k. 6-7, k. 17- 24 i k. 12 akt ZUS/

Rozliczaniem księgowości wnioskodawczyni w całym okresie zaewidencjonowania przez nią prowadzenia działalności gospodarczej zajmowała się firma księgowa.

/ bezsporne/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach tym aktach ZUS dokumentów które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Podnieść należy iż okoliczności sprawy były co do zasady między stronami bezsporne a spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia problemu prawnego czy stwierdzone niespornie okoliczności w spornym okresie od dnia 25 marca 2019 r. można kwalifikować jako faktyczne wykonywanie działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści **art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy** z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2020 poz 266) za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;

Na mocy **art. 13 pkt 4** analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

Z mocy **art. 11 ust. 2 w/w ustawy** ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

Na podstawie **art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4** cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty

ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Stosownie do treści **art. 20 ust. 1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś **art. 66 ust. 1 pkt. 1c** ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2020 rok Nr 1398) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z **art. 47 ust 1 pkt 1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl **art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej** ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie, spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała, w spornym okresie, działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym, z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii, wskazać, w pierwszej kolejności, należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców; (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz. 1292) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1). Zgodnie z art. 3 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. (art. 5 ust. 2) Działalność gospodarczą definiuje także art. 15 ust. 2 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz 106), jako działalność obejmującą wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

W orzecznictwie, przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl: Orzecznictwo Sądu

Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Innymi słowy, do uznania określonej przedmiotowo działalności, za działalność gospodarczą, konieczne jest łączne zaistnienie **trzech jej cech funkcjonalnych**: kryterium ekonomicznej klasyfikacji działalności; zarobkowych celach działalności; sposobu wykonywania działalności gospodarczej ze względu na organizację i częstotliwość. Wobec tego nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana okresowo i sporadycznie, a także działalność jeśli nie jest ona prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku) rozumianego jako nadwyżka przychodów nad poniesionymi kosztami. W opisywanym znaczeniu ubezpieczenie społeczne nie jest celem głównym działalności gospodarczej. Celem tym jest zarobek, czyli dochód pokrywający w pełni koszty działalności, w tym ubezpieczenia społecznego, a ponadto wystarczający na utrzymanie oraz rozwój przedsiębiorcy. Oczywiście sytuacja finansowa może ulegać zmianie. Wykracza jednak poza normalne granice ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej sytuacja stale skrajnie nietypowa polegająca na rozpoczynaniu i utrzymywaniu przez rejestrującego działalność gospodarczą stanu, w którym możliwe do osiągnięcia dochody są znikome w relacji do ponoszonych kosztów. Wola i świadomość mają wówczas znaczenie, bo same dowodzą, że rejestrujący działalność co najmniej godzi się na taką sytuację.

Działalność gospodarcza powinna mieć charakter zarobkowy, bowiem wykonywanie działalności z reguły (definicji) polega na powtarzalności podjętych działań, które podporządkowane są regułom zysku i opłacalności. (...) społeczne są wówczas jedynie pochodną takiej działalności (pracy), dlatego założeniem wyjściowym rejestrowanej działalności gospodarczej nie powinno być tylko uzyskanie zasiłków z ubezpieczenia chorobowego. /por III AUa 424/19 - wyrok SA Katowice z dnia 10-01-2020/

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

Nawet wykonywanie, niektórych czynności, związanych z przedmiotem zarejestrowanej działalności gospodarczej nie zawsze będzie świadczyć o zamiarze prowadzenia tej działalności w niekrótkim okresie. To zamiar, a więc prowadzenie działalności gospodarczej w sposób zorganizowany i ciągły, ma znaczenie przy ocenie tego, jaki charakter należy nadać działaniom podejmowanym przez przedsiębiorcę w całym okresie prowadzenia działalności gospodarczej. O ile ciągłość wykonywania działalności nie musi polegać w każdym przypadku na codziennym podejmowaniu czynności związanych z przedmiotem tej działalności, to jednak ważne jest, aby czynności te charakteryzowała powtarzalność, która miałaby istotny wpływ na funkcjonowanie działalności gospodarczej od momentu jej zarejestrowania. W tym też przejawia się zamiar prowadzenia tej działalności. Rozpoczęcie działalności gospodarczej powinno być działaniem konsekwentnym i przemyślanym pod względem organizacyjnym, technicznym, ekonomicznym, finansowym, marketingowym, handlowym.

O braku zarobkowego charakteru działalności gospodarczej świadczy również zadeklarowanie wysokiej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, pomimo nie osiągnięcia przychodu. Zarobkowy, zorganizowany i ciągły charakter działalności gospodarczej może być zakwestionowany, jeżeli już od samego początku jej prowadzenia wymiernym, stałym i założonym z góry kosztem, niezajdującym pokrycia w przewidywanych zyskach, staje się opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości znacznie przekraczającej obowiązujące minimum. Może to wskazywać na intencję (element subiektywny) nie tyle podjęcia i wykonywania zarobkowej działalności gospodarczej, lecz włączenia się do systemu ubezpieczeń społecznych w celu uzyskania wysokich świadczeń.

/III AUa 796/19 - wyrok SA Białystok z dnia 17-12-2019/

W przedmiotowej sprawie, organ rentowy wskazał, że wnioskodawczynie formalnie kontynuowała działalność po okresie urlopu macierzyńskiego wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczynie nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie w okresie od 25 marca 2019 r. ją wykonywała.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie do dnia wydania zaskarżonej decyzji, której podjęcie miało na celu jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest uzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

Nie może umknąć uwadze, że w praktyce, w krótkich przerwach, pomiędzy okresem urlopu macierzyńskiego, okresem zasiłku chorobowego i opiekuńczego, a **następnie od marca 2020 r. wnioskodawczynie żadnej działalności**, jako asystentka stomatologiczna, **nie wykonywała**. Wnioskodawczynie faktycznie w sposób ciągły i zorganizowany, zarobkowo nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej. Brak na to jakichkolwiek dowodów. Ponadto, nawet sama wnioskodawczynie, nie wskazywała na podejmowanie czynności, tego rodzaju, a jedynie wskazywała, iż wykorzystywała okresy zwolnień lekarskich na siebie i na dziecko, zgodnie z ich celem. Wątpliwym jest, też, podnoszony przez wnioskodawczynię, zamiar ich wykonywania działalności - udaremiony chorobą własną i dziecka, skoro wnioskodawczynie nie wykazała żadnych czynności przygotowawczych, umożliwiających jej podjęcie faktycznych działań. Nie przedstawiła dowodów, potwierdzających odnowienie kontaktów z gabinetami stomatologicznymi, które, choćby, hipotetycznie, w przypadku zdolności do wykonywania działalności, pozwoliłyby jej, na zawarcie umów, w ramach których działalność miała realizować. Brak dowodów na to iż wnioskodawczynie umówiła się z kimkolwiek na powrót do aktywności zawodowej, bądź by podjęła starania aby zawrzeć nowe kontrakty, które mogłyby stanowić dla niej źródło dochodu. Przy czym, stan pandemii od marca 2019 r., zaniechań, w tym przedmiocie, w żaden sposób, nie tłumaczy.

Wnioskodawczynie podjęła, jedynie, czynności formalne nastawione na utrzymanie założonej działalności tj utrzymywała księgowość i zgłosiła się do ubezpieczeń co niewątpliwie nie stanowiło działań systematycznych nakierowanych na osiągnięcie stabilnego i trwałego zarobku. Poza tym, w świetle dowodów, zgromadzonych w procesie, nie robiła nic by działalność faktycznie kontynuować.

Należy też zwrócić uwagę, że wnioskodawczynie nie posiadała żadnych dochodów usprawiedliwiających zadeklarowanie składki. Dochody osiągała tylko w 2017 r. a w pozostałych latach stratę. W ocenie Sądu warunki w jakich działalność formalnie miała kontynuować nie usprawiedliwiały stwierdzenia iż osiągnięte dochody dzięki którym w ogóle możliwym będzie pokrycie zadeklarowanych składek.

Wskazać należy także, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym, istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność – w tym działalność gospodarczą – wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. I UK 131/17 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 24-01-2018, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała prowadzić działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 25.03.2019 r. zajmowała się stałym świadczeniem usług bądź przedsięwzięła działania to umożliwiające. W ocenie Sądu wnioskodawczyni faktycznie w ogóle nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej, nadto zawiesiła ją zaraz po tym jak okazało się iż organ kwestionuje istnienie tytułu do ubezpieczeń. W ocenie Sądu gdyby w praktyce działalność stanowiąca źródło jej dochodu miała być kontynuowana, do tego by nie doszło. Przy tym za niedorzeczne Sąd uznaje tłumaczenie wnioskodawczyni iż zawieszenie działalności wymusiło na niej postępowanie ZUS gdyż nie jest możliwym wykonywanie działalności bez ubezpieczenia. Podnieść należy iż to faktyczna działalność stanowi tytuł do ubezpieczenia a nie odwrotnie. Zgłoszenie do ubezpieczeń nie warunkuje podjęcia działalności lecz prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej stanowi tytuł ubezpieczenia.

Mając wszystko powyższe na uwadze Sąd przyjął, że zgłoszenie podjęcia prowadzenia zawieszonyj pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego w rozumieniu art. 58 § 2 k.c. Na jurysdykcyjną tolerancję nie zasługują bowiem żadne intencjonalne zabiegi skierowane na uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z manipulacyjnymi deklaracją i krótkookresowym opłaceniem składek przed okresami zamierzonego lub pewnego korzystania z długookresowych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, bo tego typu działania pozostają w widocznej prima facie („gołym okiem”) ewidentnej sprzeczności z zasadami równego traktowania wszystkich ubezpieczonych (art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), w tym z zasadą solidaryzmu ubezpieczeń społecznych i przysługiwania proporcjonalnych świadczeń w zależności od wymaganego okresu oraz wysokości opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne. / por odpowiednio I UK 143/17 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 30-01-2018/ Zachowania skarżącej, polegające na instrumentalnym traktowaniu ubezpieczyciela w kształtowaniu swej sytuacji prawnej relatywnie do własnego interesu, zmierzające jedynie do tego, aby osiągnąć maksymalne korzyści i to kosztem innych osób ubezpieczonych, pozostają w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i są nieważne z mocy art. 58 § 2 KC. Skarżąca niewątpliwie naruszyła swoim zachowaniem zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, wyrażoną w art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 963), jak również zasadę ekwiwalentności opłacanych składek w stosunku do uzyskiwanych świadczeń z funduszu ubezpieczeń społecznych. /III AUa 1310/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 10-03-2017/

Z tych też względów, Sąd Okręgowy uznał, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła w sposób zorganizowany i stały pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 25 marca 2019 r. , to Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo uznał, że w tym okresie nie podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od tego dnia oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1.04.2019 r..

Tym samym, Sąd Okręgowy w Łodzi , w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni jako bezzasadne.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz.265).

J.L.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni

21.09.2020r.